

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Мачабелі Тетяни Мигалівни

«Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз»

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувачка Мачабелі Тетяна Мигалівна виконала у повному обсязі індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітню програму в обсязі 60 кредитів ECTS виконала у повному об'ємі. Здобувачка успішно склала іспити з наступних дисциплін: «Концептуальні засади розвитку публічного управління та адміністрування», «Публічна політика», «Управління суспільним розвитком», «Концептуальні засади сучасного наукового пізнання», «Етика та світоглядні засади наукової діяльності», «Методологічне забезпечення досліджень публічного управління та адміністрування», «Методологічне забезпечення освітньої діяльності», «Управління проектами», «Комунікативні аспекти діяльності дослідника», «Основи наукового мовлення», «Інформаційні технології у науковій діяльності», «Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування», «Інформаційно-аналітична складова публічного управління», «Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному управлінні», «Демократія участі та комунікації в публічному управлінні» та пройшла педагогічну практику.

У процесі навчання здобувачка набула усіх компетентностей, теоретичних знань, вмінь і навичок, визначених Тимчасовим стандартом вищої освіти третього науково-освітнього рівня за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування. Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувачка плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження

Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю переосмислення фундаментальних засад функціонування публічного управління в умовах перманентних гібридних загроз. Сучасний безпековий ландшафт вимагає від держави не лише технічного захисту інфраструктури, а й розробки дієвих механізмів налагодження взаємодії між владою та громадськістю як ключового фактора національної стійкості. У цьому контексті саме ефективні механізми такої взаємодії визначають якість управлінських рішень, рівень довіри до влади та здатність публічної адміністрації реагувати на комплексні загрози. Механізми такої взаємодії

постають не просто інструментом інформування, а стратегічним ресурсом протидії когнітивним та інформаційним експансіям. Трансформація системи публічного управління в умовах цифровізації створює як нові можливості для діалогу, так і додаткові вразливості. Гібридні загрози використовують цифрові канали для дестабілізації суспільної свідомості та руйнації довіри до державних інституцій. Це зумовлює потребу у переході від реактивних методів управління до превентивних стратегій, що базуються на суб'єкт-суб'єктній взаємодії. Традиційні односторонні моделі комунікації вичерпали свій потенціал; натомість виникає запит на створення інтерактивних цифрових хабів, які забезпечують зворотний зв'язок та залученість громадян до процесів прийняття рішень. Необхідність наукового пошуку також диктується потребою впровадження травма-інформованого підходу в публічне управління. В умовах тривалого соціального напруження та гібридних впливів формування «зони інформаційно-комунікаційного комфорту» стає запобіжником проти маніпуляцій та соціальної апатії. Підвищення рівня медіаграмотності та інформаційної гігієни як державних службовців, так і широких верств громадськості є обов'язковим елементом адаптивного механізму взаємодії, що дозволяє зберігати керованість системою в умовах невизначеності. Дослідження механізмів взаємодії влади та громадськості набуває особливого значення в контексті забезпечення прозорості та підзвітності державних органів. Розробка та впровадження авторської концептуальної моделі дозволить зміцнити соціальний капітал та консолідувати зусилля держави і суспільства. Таким чином, вибір теми дослідження Мачабелі Тетяни Мигалівни є безпосередньою відповіддю на запит сучасної управлінської практики щодо створення надійної системи захисту національних інтересів у медіапросторі та зміцнення довіри між владними структурами та громадянським суспільством в умовах гібридної агресії.

Таким чином, актуальність дисертаційного дослідження «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» продиктована сукупністю чинників, що визначають вектор розвитку сучасної держави в умовах глобальної турбулентності. Стрімка дифузія цифрових технологій та посилення гібридних впливів зумовлюють фундаментальну трансформацію публічного управління, де пріоритетним завданням стає вихід на якісно новий рівень солідаризації держави та громадянського суспільства. Дослідження механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах гібридної агресії визначається необхідністю створення цілісної системи національної стійкості. У сучасних умовах ці механізми трансформуються з суто адміністративних процедур у стратегічні інструменти захисту державного суверенітету та суспільної стабільності.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Публічне управління України в умовах глобальних можливостей і загроз» (державний реєстраційний номер 0120U105740), що розробляється кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дисертанткою досліджено питання значущості взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів державної влади у сфері публічної політики.

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів.

Отримані в дисертаційному дослідженні наукові положення та висновки відрізняються від існуючих розробок у сфері розвитку механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних і полягає в зміні управлінської парадигми в умовах сучасних безпекових викликів та стратегічної цифровізації.

Наукова новизна дисертаційного дослідження розкривається у таких положеннях:

уперше:

- обґрунтовано концептуальну модель розвитку взаємодії органів публічної влади та громадськості в умовах гібридних загроз, що інтегрує інституційний, суспільно-політичний та комунікативний рівні у єдину систему протидії воєнним викликам (зокрема сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом. Реалізація моделі забезпечується через: удосконалення нормативно-правового регулювання медіапростору й кібербезпеки для координації суб'єктів управління та громадськості; запровадження механізмів зміцнення національної стійкості й захисту постраждалих від війни; та впровадження інструментів комунікацій і фактчекінгу для формування критичного мислення суспільства й нейтралізації деструктивних інформаційно-психологічних впливів.

удосконалено:

- системно-структурний підхід до розуміння взаємодії органів влади та громадськості у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, як специфічній гібридній загрозі. На відміну від правоохоронного підходу, взаємодію оптимізовано через трансформацію форм і швидкості комунікації суб'єктів управління на основі чотирьох компонентів: по-перше, розробка цільових програм допомоги; по-друге, урахування зв'язку з конфліктом у стратегіях нацбезпеки; по-третє, впровадження командної відповідальності в етику публічної служби; по-четверте, мінімізація латентності через спеціалізовані технології комунікації з постраждалими. Такий підхід забезпечує перехід до превентивного публічного управління, спрямованого на збереження людської гідності та подолання трансгенераційних наслідків гібридної агресії.

- наукове розуміння сутності та структури механізмів публічного управління взаємодією влади та громадськості в умовах гібридних загроз, які, на відміну від традиційних підходів, трактуються як гнучка, багаторівнева система превентивного та оперативного реагування і розглядаються як комплекс адміністративно-організаційного, нормативно-правового, мотиваційного, соціокультурного, соціально-психологічного та медіа-комунікаційного механізмів. Це розуміння доповнено через виокремлення специфічних функціональних зв'язків між адміністративно-організаційним, соціокультурним та медіа-комунікаційним компонентами, що дозволяє не

лише реагувати на зовнішні загрози, а й активно розбудовувати внутрішню безпекову екосистему та інклюзивне середовище підтримки вразливих груп населення.

дістали подальшого розвитку:

- засади модернізації механізмів публічного управління в умовах гібридних загроз шляхом адаптації міжнародних концепцій «комплексної стійкості» (resilience) до національного контексту. Виокремлено такі негативні чинники в сучасній практиці в Україні, як фрагментарність нормативно-правового регулювання, диспропорція між комунікаційними механізмами, а також криза довіри. Усунення вказаних недоліків обґрунтовано через перехід від лінійних бюрократичних моделей до гнучких багаторівневих систем координації, що передбачає синхронізацію управлінських та мотиваційних важелів для перетворення громадян на активних суб'єктів національної стійкості.

- понятійно-категоріальний апарат публічного управління через конкретизацію змісту поняття «механізм взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз». На відміну від існуючих підходів, його визначено як динамічну сукупність методів та важелів, спрямованих на синхронізацію зусиль державних інституцій та суспільства для забезпечення когнітивної й інституційної стійкості. Акцентовано на превентивній функції механізму та його резильєнтності (здатності до відновлення), що дозволяє трактувати таку взаємодію не лише як комунікативний інструмент, а як стратегічний засіб зміцнення національної безпеки в умовах невизначеності.

- шляхи вдосконалення механізмів публічного управління взаємодією влади та громадськості через розширення інструментарію їх реалізації на трьох рівнях. На суспільно-політичному рівні розвинуто інструменти ціннісно-мотиваційного фундаменту: громадянську освіту, інформаційні кампанії з резильєнтності, програми медіаграмотності та національно-патріотичне виховання, що трансформують громадян у активних суб'єктів безпеки. На інституційному рівні обґрунтовано впровадження нормативно-правових гарантій протидії дезінформації, розвиток платформ електронної демократії та створення мережі кризових координаційних хабів для міжвідомчої взаємодії державних і недержавних акторів у сфері протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом (СНПК). На комунікаційному рівні запропоновано використання соціально-психологічних інтервенцій для зниження суспільної тривожності та медіа-комунікаційних інструментів (ситуаційних центрів, верифікованих цифрових каналів) для оперативного реагування на інформаційні атаки. Такий комплексний інструментарій забезпечує перехід від формальної звітності до змістовної партнерської взаємодії, здатної нейтралізувати багатofакторні гібридні загрози.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Сформульовані у дисертаційній роботі наукові положення, висновки та рекомендації ґрунтуються на теоретико-методологічних засадах науки

публічного управління, узагальненні поглядів та ідей провідних вітчизняних і зарубіжних учених, використанні системи загальнонаукових і спеціальних методів. У роботі здійснено аналіз значного обсягу нормативно-правових актів, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних конференціях та впровадження розробок автора у практичній діяльності органів публічної влади. У цілому наукові результати, отримані в дисертації, є достовірними, науково обґрунтованими та доказовими.

6. Практичне значення одержаних результатів

Основні положення та висновки дисертації доведено до рівня практичних методик і рекомендацій, що можуть бути впроваджені в діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Розроблені інструменти спрямовані на вдосконалення механізмів партнерської взаємодії, посилення спроможності інститутів громадянського суспільства у сфері національної стійкості та впровадження холістичних підходів до соціальної реабілітації в умовах сучасних безпекових викликів.

Для органів державної влади та місцевого самоврядування розроблені рекомендації дозволяють вдосконалити стратегії взаємодії з громадянами в умовах гібридних загроз, підвищуючи стійкість комунікаційних каналів та довіру до управлінських рішень. Результати дослідження слугують методичною основою для впровадження цифрових інструментів залучення громадськості до реалізації соціальних програм (зокрема, холістичної реабілітації), налагодження оперативного зворотного зв'язку та формування спільних із громадським сектором алгоритмів реагування на безпекові виклики.

Для громадських організацій та інститутів громадянського суспільства: розроблені рекомендації дозволяють підвищити ефективність партнерської взаємодії з органами влади через цифрові платформи, зокрема у сфері реалізації спільних соціально значущих проєктів. Результати дослідження слугують основою для розробки стратегій адвокації та комунікаційних кампаній, спрямованих на захист прав вразливих категорій населення, впровадження холістичних програм відновлення та посилення громадського контролю за реалізацією політики національної стійкості в умовах гібридних викликів.

Для закладів вищої освіти та установ, що здійснюють підготовку фахівців у сфері публічного управління: теоретичні положення та авторські практичні кейси можуть бути інтегровані в навчальні програми для формування у майбутніх управлінців компетентностей щодо побудови національної стійкості та антикризових комунікацій. Результати дослідження стануть основою для спеціалізованих курсів з медіа-комунікативного супроводу програм реабілітації (зокрема СНПК) та розвитку навичок стратегічної взаємодії з інститутами громадянського суспільства в умовах гібридних загроз.

Основні положення й висновки дисертації також можуть використовуватися фахівцями під час підготовки підручників і навчальних посібників, у процесі опрацювання навчально-методичних комплексів та

викладання навчальних дисциплін зі спорідненою тематикою, створення навчально-методичної літератури.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 4 публікаціях у наукових фахових виданнях.

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Мачабелі Т.М. Теоретичні основи механізмів взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз *Державне будівництво. № 1 (35)/2024. С. 64-75. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-1-05>.*
2. Мачабелі Т.М. Сучасний стан взаємодій влади з громадськістю та інтеграція внутрішньо переміщених осіб (на прикладі Закарпатської області). *Державне будівництво. № 2 (36)/2024 С. 365-711. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-48>*
3. Мачабелі Т.М. Співпраця органів влади і громадськості щодо протидії насильству як гібридної загрози у збройних конфліктах. *Державне будівництво. 2025 № 1 (37). С. 295–315. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-1-21>*
4. Мачабелі Т.М. Вдосконалення системи підтримки постраждалих від сексуального насильства пов'язаного з війною в Україні *Державне будівництво. 2026. № 2 (38). С. 415–427. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2025-2-26>*

8. Апробація матеріалів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження було оприлюднено на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, конгресах, а саме: «Публічне управління: український вимір» (м. Харків, 7 грудня 2022 р.); «Науково-методологічні аспекти підвищення якості підготовки фахівців в умовах діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір», (м. Харків, червень 2022 р.); «Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів» (м. Харків, 27 квітня 2023 р.); «Теорія і практика розвитку туризму: досвід, проблеми, інновації» (м. Харків, 21 лютого 2023 р.); «Освіта і наука у сфері національної безпеки: проблеми та пріоритети розвитку» (м. Острог, 17 травня 2024 р.); «Публічне управління XXI століття: нові виклики і трансформації в умовах війни» (м. Харків, червень 2024 р.); «Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє» (м. Харків, 25 травня 2025 р.), «Публічне управління XXI століття: основні виклики післявоєнної відбудови» (м. Харків, 05 червня 2025 р.).

9. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету

Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Мачабелі Т. М. «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» повністю відповідає галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» та відповідає паспорту спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Здобувачкою повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

11. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту

Здобувачка представила основні результати своєї дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації (витяг з протоколу № 6 розширеного засідання кафедри публічної політики від 06.04.2026 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення. У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одноголосно рекомендувати роботу здобувачки Мачабелі Т. М. «Механізми налагодження взаємодії влади та громадськості в умовах гібридних загроз» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні кафедри публічної політики, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК